

NAMN: Ann Pettersson.
YRKE: Veterinär.
TITEL: Docent i odontologi hund och katt.
ARBETSPLATS: Institutionen för kliniska vetenskaper, SLU, Uppsala.
ÅR I YRKET: 32.
FAVORITDJUR: Är väldigt förtjust i katter.
EGNA DJUR: Blandrashunden Siv, snart 16 år och med friska tänder.
VILL HA: Två oxar.
GÖR PÅ FRITIDEN: Arbetar i den egna trädgården och promenerar i skogen.
FÖRHÅLLANDE TILL DJUR: Passionerat, har alltid älskat djur och alltid velat bli veterinär.

Jag vill slippa dra ut tänder

TEXT: KERSTIN STÅLBRAND FOTO: GÖRAN EKEBERG

Forskning är inte alltid glamoröst. Men Ann Pettersson, som forskar på tandresorption hos katt, vill inte byta jobb. Hon drar sig inte för att själv leta strömedel som katterna kan kissa på – om det gynnar forskningen.

Forskning är en viktig del av ditt arbetsliv. Nyligen presenterades ett av dina forskningsprojekt på nyhetsplats i medierna. Berätta om det!

– Det handlar om tandresorption hos katt. Tidigare forskning visar att 32 procent (!) av alla tamkatter äldre än ett år lider av tandresorption, som bryter ned tänderna. Det är starkt korrelerat till stigande ålder och hos tioåriga katter är tre fjärdedelar drabbade. Troligen är sjukdomen smärtsam, men katter är bra på att dölja smärta, så det är inte helt klarlagt. I många fall har djurägarna inte märkt att djuren haft ont. Så när äldre katter drar sig undan och äter dåligt, sammankopplar djurägarna det mer med djurens ålder än med att de har ont. Men när vi har tagit bort de sjuka tänderna på äldre katter, har de blivit som unga på nytt.

– Nu går vi vidare med det här

projektet och letar efter ett objektivt sätt att mäta smärta hos katter med tandresorption för att i framtiden kunna avgöra om de har ont eller inte. Det vi gör är att vi mäter stressmarkörer i urinen. Jag är handledare åt den doktorand som forskar på det här och det är tack vare stöd från Agria som vi kan göra det.

– Tandresorption förekommer hos många djurarter, men är vanligast hos katter.

Hur allvarligt är problemet med hundars och katters munhälsa?

– För det första får du leta länge för att hitta en äldre katt eller hund utan tandproblem, det vill säga tandresorption eller tandlossning. För det andra är mun- och tandhälsa ett eftersatt område, vilket är allvarligt eftersom vi ser ett samband mellan andra sjukdomar och tandhälsa hos både djur och

människor.

På humansidan är sambandet mellan oral hälsa och diabetes påvisat och det är något vi tittar på även hos katter. Vi vill se hur förbättrad tandhälsa påverkar behovet av insulinbehandling hos katter med diabetes.

Så det finns mycket kvar att forska om?

– Absolut, det är ingen brist på uppslag. Däremot är det stor brist på forskningspengar och störst är bristen när det gäller forskning på husdjur. Själv skulle jag älska att få fördjupa mig i orsakerna till tandresorption.

Är forskning svårt?

– Det svåraste är ofta att komma på hur man ska göra. Ta till exempel projektet med att mäta stressmarkörer i urin. Nöten att knäcka var att hitta ett fungerande strömedel som katterna kan kissa på i sina lådor. Forskning är inte glamoröst och det tar lång tid.

Hur tycker du generellt att kunskapen är på veterinärkliniker när det gäller smådjur och tänder?

– Det finns en vilja hos veterinärer att bli bättre. Därför har vi dragit igång en uppdragsutbildning i odontologi för smådjur på SLU. Den omfattar 30 högskolepoäng och den som har klarat utbildningen får ta ut examen.

Vad gör du på jobbet en vanlig dag?

– Två dagar i veckan undervisar jag, vilket innebär att jag har med studenter på kliniken, där vi jobbar med allt som rör munhälsa. Under min tredje arbetsdag jobbar jag med forskning och handleder doktorander.

Och vad är det vanligaste du gör?

– Jag drar ut tänder och så skulle det inte behöva vara om djurägarna var bättre på att sköta tänderna på sina djur. Det optimala är att borsta tänderna en gång per dag. Det är extra noga på trubbnosiga djur som har trångt i bettet.

Hur trivs du på jobbet på en skala från 1 till 10?

– Jag säger 11. Jag älskar verkligen mitt jobb. Det är en ynnest både att få forska och att undervisa. Relationen till studenterna, djurägarna och doktoranderna är det som är allra roligast. Mitt jobb är väldigt socialt. ■